

Pla de Barris Raval

Comissió de Seguiment

Dia: 16/07/2025	Hora: 18.00h	Lloc: Casal de Barri del Raval, Carrer de la Reina Amàlia 31
------------------------	---------------------	---

Assistents:

Entitats: - Fundació Tot Raval - Associació Educativa Integral del Raval (AEI Raval) - KN60lab - Associació Carabutsí - Impulsem - L'Escola de Músics i JPC - Gimnàs Social Sant Pau SCCL - Associació de Dones Marroquines a Catalunya - Associació Cultural La Quinta Pata - Illa Raval Sud	Personal tècnic: - Raimon Carreras, Cap de Projecte de Raval i Casc Antic - Núria Borrut, Coordinadora de l'Àrea de Desenvolupament Socioeconòmic i Ocupació del Pla de Barris	Consellers/eres dels grups polítics:
--	---	---

Nombre total de persones assistents: 16 persones (10 dones i 6 homes)

Número d'entitats assistents: 10

Ordre del dia:

- Presentació dels documents definitius.
- Prioritats i calendari 2025
- La governança

Acords de la sessió

- S'enviarà la presentació i l'acta de la sessió als assistents.
- La següent sessió de la Comissió de Seguiment serà a l'octubre i estarà centrada en la línia d'Espai Públic i Accessibilitat.

Acta:

1. Presentació dels documents definitius

Raimon Carreras, de Pla de Barris, dona la benvinguda i comparteix presentació en pantalla. Apunta que substitueix Patrícia Polo, qui va començar aquesta edició del Pla de Barris (PdB) i recorda que s'han fet 2 primeres comissions de seguiment, amb diagnosi i recollida de propostes.

Destaca que al Raval s'han fet 2 edicions del PdB: són 8 anys de recorregut, amb projectes en funcionament que han tingut continuïtat, d'altres que han arrencat perquè ja venien amb inèrcies i línies ja situades que ara s'hauran de començar a donar forma.

La diagnosi del Raval

Del retorn de la sessió del febrer, s'ha estat treballant de cara a editar llibres amb la informació recopilada. S'ha fet una diagnosi detallada dels diferents àmbits per a justificar les diverses línies d'actuació i fer una primera aproximació als projectes a desenvolupar. Apunta que la diagnosi no ha descobert gairebé res nou, ja que es disposa de tota l'experiència de les 2 primeres edicions i els diversos temes que es fan arribar des de les entitats i serveis del territori ja estan detectats. Destaca 5 titulars:

Infants i joves: Línia important de treball amb diversos projectes com suport a infants amb NESE, problemes de salut mental a diferents edats, etcètera.

Habitatge: Continua sent una problemàtica molt important al barri, al districte i a la ciutat.

Percentatge de població estrangera

Soledat no volguda

Pobresa i atur estructurals

La idea és que a la sessió de la tardor els llibres ja estiguin impresos i disponibles.

Estratègia general Pla de Barris

Recorda que PdB és una política pública que vol incidir en els efectes de les desigualtats i de la vulnerabilitat urbana a escala de barri, en temes urbanístics, econòmics, socials o ambientals i en relació amb l'àmbit personal dels veïns i veïnes. Amb els projectes no se solucionen les desigualtats, sinó que s'actua en els efectes que aquestes generen.

Es treballa en 6 àmbits d'actuació, que s'enfoquen en 4 perfils prioritaris: adolescents, persones grans, dones i persones migrades. Això no vol dir que es deixin de fer projectes per altres col·lectius, com poden ser infants i altres perfils, però es vol assegurar que es posa el focus en els 4 col·lectius esmentats, ja que són qui més pateix les situacions de desigualtat.

Mecanismes d'intervenció

Remarca que, a l'hora d'aterrar les intervencions del PdB, s'hi pot arribar per diverses vies: des de la ciutadania organitzada i el teixit social dels barris, detectant oportunitats, aprofitant capital humà, etcètera. També hi ha programes que són transversals als 27 barris d'aquesta tercera edició del PdB i d'altres relacionats amb polítiques d'àrees de l'Ajuntament o del

districte, que s'aterren tenint en compte la singularitat de cada territori.

2. Prioritats i calendari 2025

Projectes en curs

Són projectes que tenen continuïtat des del PdB 21-24.

Educació i cultura

- Prometeus: Projecte que acompanya joves cap als estudis universitaris. Ho desenvolupa l'AEI Raval i en aquesta edició han participat 111 joves. A partir del curs vinent, s'incorporaran altres barris del districte.
- Menja Llibres: La licitació ja s'ha resolt i les empreses ja estan contactant amb les escoles. És un programa de foment de lectoescriptura per 2n de Primària, fora de l'horari escolar i adreçat a alumnes recomanats pels seus tutors. Arrencarà a partir d'octubre.

Espai públic i accessibilitat

Apunta que la idea és fer un monogràfic específic sobre aquest àmbit en la sessió d'octubre de la Comissió de Seguiment del PdB. S'està treballant en diferents línies, però falta aterrar i concretar: cal preveure i deixar molt definida la inversió d'inici, ja que els processos en aquest àmbit són lents.

Hi ha dues obres en marxa de l'edició anterior que son:

- Obres de la plaça Gardunya.
- Obres del Jardí de Sant Pau: Finalitzen a l'estiu i es preveu fer la inauguració de cara el setembre-octubre.

Participant pregunta què s'està fent a Gardunya.

Raimon Carreras respon que, en realitat, són les obres de Dr. Flemming, que s'han endarrerit per una troballa arqueològica: la idea és convocar una Comissió de Seguiment d'Obres a la tardor.

Salut, benestar i comunitat

- Pl. Castella: S'ha fet una dinamització. Es tracta d'una activitat nova d'aquesta edició, de gener a juny, amb relació amb una millora dels usos de l'espai i molt vinculada a la sortida de l'Escola Castella. Els divendres tarda hi ha dinamització infantil per a fomentar que infants i famílies es facin seu l'espai: la valoració és molt positiva. S'intentarà donar-li continuïtat de cara el curs vinent.

Desenvolupament econòmic i ocupació

- Concilia: Servei de canguratge a l'Escola Bressol Mont Tàber. Destaca que l'objectiu és que, de cara 2026, deixi de ser un programa de PdB i passi a ser assumit per l'Àrea de Feminismes de l'Ajuntament de Barcelona, ampliant-se a altres barris del districte.

Adaptació climàtica, transició energètica i verd urbà

- Ombres efímeres: Projecte pilot que s'està desenvolupant amb La Traginera, CCCB i Elisava. Consisteix a construir un prototip d'ombra efímera a la pl. de les Dones, on és el CCCB. Des del PdB s'ha impulsat un taller conjunt amb alumnes de l'Escola Elisava i d'Impulsem per a crear aquest primer prototip: es continuarà treballant el curs vinent amb l'objectiu de tenir l'ombra de cara l'estiu de 2026, incorporant energies renovables.

Projectes destacats

- Baobab: Projecte de casal d'estiu gratuït que torna a l'Escola Rubén Darío. Ara està en fase d'inscripcions, que es fan a partir de derivacions de Serveis Socials i altres programes: hi haurà 2 torns de 50 infants, un per quinzena. S'ha informat a través de la XAFIR al barri.
- Caixa d'Eines 25-26: Projectes educatius artístics, científics o tecnològics dins de l'horari lectiu. Enguany la diferència és que s'ha vehiculat a través de la candidatura unificada de programes del Consorci d'Educació. Ara s'està treballant amb els centres educatius per a veure la seva vinculació amb equipaments culturals del barri, per a poder aterrar els projectes el curs vinent. La idea és treballar amb major coordinació de cara al curs vinent amb el programa Apadrina el teu Equipament, coordinat per la Fundació Tot Raval.
- Extra! Extra! 25-26: Programa d'activitats extraescolars gratuïtes que ha sigut sol·licitat per tots els centres educatius públics del barri.
- KN60lab: Projecte de participació juvenil al barri, ubicat als baixos de l'Hospital de la Santa Creu i de Sant Pau. S'està tirant endavant la programació d'activitats i tallers des de i per a joves, amb cessió d'espais per a entitats i grups juvenils: hi ha molta demanda per a disposar d'espais i equipaments en el barri. L'espai de KN60lab és limitat i s'haurà de valorar la línia de cessió d'espais. Destaca que es vol posar el focus en la participació interna del projecte, i externa en espais comunitaris, vinculant-se amb la xarxa comunitària del Raval, programes com el de salut comunitària, etcètera.
- Salut comunitària: Programa amb llarg recorregut al barri i que fa molta feina amb molts col·lectius diversos. És molt transversal, presenta bons indicadors i consisteix en diferents activitats, vinculades amb serveis del territori. Com a novetat, s'estan marcant nous focus, com un projecte adreçat a gent gran culturalment diversa, que s'està començant a treballar amb una primera diagnosi del Centre d'Estudis Africans, que està fent una primera diagnosi amb diversos col·lectius. També s'estan estudiant les possibilitats de projectes dirigits als joves. Destaca que, a escala de governança, el programa té un Grup de Seguiment de Salut, on participa la Fundació Tot Raval, PdB i l'Agència de Salut Pública i una Plenària, on hi són presents molts grups motor i molts agents.
- Sala Milaway: A l'Institut Milà i Fontanals, que obre la seva sala d'actes a la programació cultural amb mirada comunitària al barri. S'impulsa en coordinació entre el Centre Cívic Drassanes i el Casal de Barri del Raval. A partir d'aquest estiu de 2025, el projecte passa a formar part de la gestió del Centre Cívic Drassanes, que depen de l'Àrea de Cultura del districte de Ciutat Vella: es farà seguiment i s'estudiarà la possibilitat de generar noves sales de cultura.

Projectes en definició

Apunta que, si s'ha parlat d'algun projecte prèviament, però no apareix reflectit a la presentació, no vol dir que no s'hagi recollit: els següents són els projectes que s'estan plantejant de cara el curs vinent.

Educació i cultura

- **Joc de Llibres:** Proposta des de la Biblioteca de Sant Pau i Santa creu de foment i gaudi de la lectura amb infants, que s'havia engegat a Baró de Viver amb diferents escoles. Consisteix que alumnes de 4t de Primària de diferents centres fan un taller a la setmana durant 2 mesos, on se'ls presenten diversos llibres, còmics i contes. Al final de la sessió, els infants escriuen una carta com si fossin un dels personatges literaris i es cartegen amb alumnes d'altres centres, havent-hi una trobada final. Enguany s'ha fet amb 2 centres educatius del barri i el curs vinent s'ampliarà a 4.
- **Lletres Bressolades:** Projecte que busca vincular les diferents escoles bressol, les 4 biblioteques del districte i les famílies amb infants de 0 a 3 anys, fomentant la lectura i la llengua. S'està definint conjuntament amb les biblioteques i escoles bressol.

Espai públic i accessibilitat

- **Pista provisional al c/ Sant Bartomeu:** És un espai, on fins ara hi havia uns horts, on es farà una pista esportiva. Serà provisional perquè, a mitjà termini, hi ha projectada una escola bressol en aquest solar.
- **Adequació del pati de l'Institut-Escola Elisabets:** La idea és poder-la obrir al barri fora de l'horari lectiu, per a poder disposar d'una altra pista esportiva. S'està intentant donar resposta a la necessitat d'espais per a la pràctica esportiva i al perfil de joves i adolescents, que reclamen espais on poder socialitzar.

Salut, benestar i comunitat

- **Millores al Centre Cívic Drassanes:** Més enllà de la necessitat de manteniment, s'està estudiant si també es pot fer alguna intervenció complementària des del PdB que en millori els usos. S'està parlant amb districte, que ja tenia intenció d'intervenir-hi.
- **Adequació dels Baixos de l'Hospital de la Santa Creu:** Actualment, hi ha KN60lab i l'associació Diàlegs de Dona. La idea és habilitar 2 o 3 sales més per a usos comunitaris del barri: s'està parlant amb districte com fer aquesta intervenció, que també serà provisional.
- **Escola Bressol Municipal Aurora:** Pot ser que canviï el seu nom. Neix de la detecció, per part de la direcció i l'equip educatiu, de la gran situació de vulnerabilitat de les famílies de l'escola bressol. L'objectiu és desenvolupar un projecte que serveixi d'acompanyament a la criança i per a millorar el benestar emocional d'aquestes famílies. Encara està en exploració, tot i que disposa del vistiplau del Consorci d'Educació.
- **Aprenem a Nedar:** Comença el setembre de 2025 amb el CEM Colom. Consisteix en la iniciació a la natació amb dones adultes, sobretot dones migrants o refugiades amb xarxa de suport limitada. Hi ha molts grups, hi ha llista d'espera i molta demanda, així que s'obriran 3 grups addicionals de cara el curs vinent.

Desenvolupament econòmic i ocupació

- **Acompanyament a persones migrades a partir de la nova Llei d'Estrangeria:** Tots els

barris estan programant sessions informatives per professionals sobre l'impacte de la nova Llei d'Estrangeria que va entrar en vigor el maig. Al Raval està previst fer-ne una el 23 de setembre al matí.

Núria Borrut afegeix que es va parlar amb les 4 Xarxes Laborals del Districte per veure quina era la millor data: la idea és aprofitar també les sessions per a poder estudiar quins projectes es podrien desenvolupar conjuntament.

- Centre de Formació d'Adults Barri Gòtic: S'hi fan cursos d'idiomes i d'alfabetització. S'està treballant en diferents línies, ja sigui programant sessions informatives i tallers al voltant de diverses temàtiques d'interès per a l'alumnat. També hi ha el projecte de desenvolupar un servei de canguratge, per facilitar que les mares puguin accedir a les classes i la intenció de generar un programa d'enxarxament i vinculació de barri.
- Suport a Comunitats Energètiques: Des de La Traginera s'està impulsant la creació d'una comunitat energètica al Raval. Es troba en fase inicial.
- Rehabilitació d'Habitatges al c/ de l'Om: Programa de formació laboral. Núria Borrut apunta que, finalment, arrencarà abans que acabi l'any. El programa formarà, contractarà i donarà acompanyament integral a persones en situació d'atur i de precarietat laboral, conjuntament amb La Traginera, que proposarà persones en situació administrativa irregular. Destaca que l'objectiu del PdB no és crear programes molt grans per atendre a moltes persones, sinó fer projectes més petits, però més intensius i dotats de més recursos.
- Economia Blava: Es tracta de l'activitat econòmica vinculada al mar i al port. S'ha treballat en coordinació amb Barcelona Activa i el Pla de Desenvolupament Econòmic, fent sessions i estudiant les possibilitats. A través del Consorci d'Educació de Barcelona, l'Institut de Nàutica i l'Institut de Logística han compartit la necessitat de poder organitzar cursos de formació sobre àmbits específics que tenen demanda professional, com pintura nàutica, socorrista de platja o carnets de conducció de camió. L'objectiu és que persones del Raval facin aquesta formació i puguin millorar les seves oportunitats al món laboral.

Núria Borrut afegeix que tots els projectes que es facin en aquest àmbit es treballaran amb les 4 xarxes laborals, amb l'objectiu que hi puguin accedir els veïns de tot el districte.

- Homologació d'Estudis: S'havia fet abans i es reeditarà el programa que consisteix en l'assessorament i acompanyament jurídic, a més del suport en la tramitació amb subvenció econòmica.
- Segones Oportunitats per Joves: Projectes adreçats a joves que actualment ni estudien ni treballen, per a fomentar la vinculació amb programes formatius o món laboral. Encara està per concretar.
- Programes per Joves en Situació Administrativa Irregular: Núria Borrut recorda que es va fer una feina prèvia amb el Consorci d'Educació per a elaborar una proposta. Arran d'una convocatòria a entitats del Raval que treballen amb joves, van sortir tantes idees que calia fer un replantejament general. Un dels punts prioritaris que van sorgir va ser la necessitat de generar projectes per joves en situació administrativa irregular, amb l'objectiu que puguin accedir a una formació professionalitzadora consistent i que puguin regularitzar la seva situació.

Hi ha altres línies que encara no estan aterrades, però que hi ha voluntat de generar projectes:

- Projecte pilot d'apropament i treball amb famílies amb fills adolescents

- Projecte per reduir i acompanyar l'ús de pantalles dels adolescents
- Art urbà i paisatge al Raval Sud
- Habitatge i rehabilitació: A banda que s'està pendent de si hi haurà una nova edició del Programa de Rehabilitació de Finques d'Alta Complexitat, hi ha la idea de poder desenvolupar un projecte vinculat amb treball sociocomunitari amb comunitats de veïns. No està gens definit.
- Dinamització esportiva a l'espai públic: Les intervencions i inversions per a generar nous espais per a la pràctica esportiva es vol complementar amb dinamització d'activitats.
- Enfortiment social i comunitari
- Comerç i activitat econòmica de proximitat: Línia molt important, però encara no treballada, enfocada a fomentar el relleu i la preservació del petit comerç local.
- Refugis climàtics
- Projectes contra la feminització de la pobresa: Núria Borrut apunta que la previsió és definir-la abans que acabi l'any. En altres barris és una línia que ja s'ha concretat: aquí, s'ha parlat amb les xarxes laborals i s'ha marcat com a prioritat.

Arnau, de l'Associació Carabutsí, apunta que la seva entitat no ha pogut participar ni aportar el seu punt de vista en la fase de diagnosi. Troba a faltar que es parli de migració amb una mirada global, però que no es posi atenció en les minories ètniques pròpies: el 2025 es compleixen 600 anys de l'arribada del poble gitano. Considera que, des de les institucions, hi hauria d'haver sistemàticament un treball, una mirada i una aproximació al poble gitano, un col·lectiu històricament invisibilitzat.

Núria Borrut es mostra d'acord i respon que en altres barris sí que hi participa el Secretariat Gitano, però al Raval, en aquesta edició, no. Apunta que a la diagnosi es parla de persones migrades, perquè es basa en les dades disponibles.

Raimon Carreras afegeix que el PdB és una política viva que es desenvolupa al llarg de 4 anys: s'ha fet una primera diagnosi, però sempre hi ha temps d'incorporar nous projectes o nous actors en projectes ja existents.

Participant pregunta pel programa d'enfortiment social i comunitari.

Raimon Carreras respon que hi ha un programa transversal de PdB en coordinació amb Torre Jussana per a l'enfortiment associatiu. Cal veure què hi ha i què es pot impulsar al barri del Raval, en coordinació amb la xarxa comunitària existent. Al Casc Antic, per exemple, s'està reforçant a l'associació de veïns i veïnes, perquè es troba en un moment de relleu.

Participant pregunta pel calendari de l'obra de la pista esportiva del c/ Sant Bartomeu.

Raimon Carreras respon que la previsió és que l'obra comenci a finals d'any o principis del vinent i que estigui acabada al primer semestre de 2026.

3. La governança

Recorda que hi ha espais de seguiment polític, la governança interna de l'Ajuntament de Barcelona amb les taules sectorials en coordinació permanent amb les diferents àrees i tècnics del districte i la governança amb el territori, on entra la Comissió de Seguiment del PdB que és trimestral.

La voluntat és que tota la política pública sigui coproduïda amb el teixit organitzat i viu dels

barris, podent-se crear grups de treball específics pel desenvolupament de projectes concrets, a més de les sessions informatives amb una perspectiva més global.

Comissió de Seguiment

Recorda que les 2 primeres sessions van ser de diagnòstic: ara ja arrenca la dinàmica trimestral d'anar fent el seguiment. És un espai de transparència i de rendició de comptes, per a poder mantenir una mirada global: destaca la importància de l'assistència, per a generar també un espai de contrast i de recollida d'oportunitats, a més de crear grups de treball per al desenvolupament d'algunes línies específiques.

El treball comunitari

Una altra manera de contrastar i compartir el desenvolupament de les polítiques del PdB és participar en diverses taules i espais comunitaris. Actualment, s'està participant en la XAFIR, la Taula Jove del Raval, la Plenària de Salut Comunitària i la Xarxa Laboral del Raval. Si hi ha més propostes d'espais on participar, es recolliran.

Participant proposa que es participi també amb la Taula de Dones del Raval, que es convoca des del Centre Cívic de Drassanes.

Raimon Carreras pren nota.

Participant comenta que hi ha una línia nova, que és una mica controvertida i complexa, però que consisteix a fomentar el treball conjunt entre el món social i el de la seguretat ciutadana. Hi ha la possibilitat de sensibilitzar des de la part social a tot el cos policial, ja que, actualment, hi ha una desconexió i descoordinació molt gran entre Serveis Socials i Guàrdia Urbana. Explica que s'han començat diàlegs amb personal de l'IMSS i de la policia municipal: hi ha predisposició per part dels 2 col·lectius, malgrat les dificultats. Potser, igual que van entrar els treballadors socials als centres educatius, haurien d'entrar en les comissaries per a elaborar plans formatius adreçats als agents i treballar amb la policia del barri.

Participant afegeix que, quan s'ha parlat des de les entitats del barri amb Guàrdia Urbana o Mossos d'Esquadra, sempre s'ha remarcat que és important sensibilitzar els nous agents i treballar la perspectiva antiracista, la sensibilitat amb la població sense llar, qüestions de salut mental, etcètera. Des de les direccions sempre hi ha bona disposició, però després mai acaba baixant als agents a peu de carrer ni es tradueix en les pràctiques policials.

Núria Borrut apunta que, en tot cas, caldria veure si aquesta línia està dins de l'abast del PdB.

Raimon Carreras afegeix que l'experiència amb la introducció d'educadors socials al món educatiu s'ha acabat quedant. La idea del PdB és impulsar projectes pilot amb una durada definida: perquè s'acabés quedant, hauria d'haver-hi voluntat per part de les àrees de Serveis Socials i Seguretat.

Arnau, de l'Associació Carabutsí, opina que hi podria haver accions molt diferents, però ja seria una gran millora només que els agents disposessin d'un llistat de serveis i entitats i poguessin coordinar-se abans de fer intervencions que són molt dures per a la persona. Fomentar aquesta xarxa de connexions ja seria molt interessant.

Participant explica que, en el marc de la Salut Comunitària, fa anys que hi havia una Subcomissió de Salut Mental on, des de les entitats i recursos que treballen aquest àmbit, es criticava l'abordatge que se'n fa des dels cossos policials. Es va aconseguir fer 4 trobades amb Mossos d'Esquadra i Guàrdia Urbana: la proposta de les entitats era coordinar-se amb els professionals de referència per a poder fer les intervencions de la millor manera possible.

No va anar més enllà, però es va poder generar un espai de diàleg.

Raimon Carreras agraeix la participació i l'assistència i conclou la sessió.